

ילדותיות שנייה ב"תיאטרון זירה"

...ומיתה מתראה עם רומיאו...
קומדיה

וידועות, לעג עדין לזקנים ופחות עדין לצעירים. זירה הוכיח שוב שעלה בידה לחנך לעצמה גרעין קטן אך מוצק של צעירים מוכשרים. טלילה ברוכא היא בלי ספק כשרון, אף כי קל יותר לחנה רובינא לשחק את טלילה מאשר לטלילה לשחק את חנה רובינא.

על אף משחקם הכשרוני של טלילה, יהודה פוקס ואליהו לוי ספק הוא עם היה כדאי לזירה להציג דוקא מחזה זה בשלב הנוכחי. אמנם הוא מצליח לשעשע את צופיו משך שעות, גם לעורר את רחמנותם לאנשי התרבות המזדקנים המרגישים כי הנה קם סביבם עולם חדש, ישראלי מקורי, שאין להם גישה אליו. אולם תפקידה העיקרי של זירה, כבמה נסיונית, לא היתה צריכה להיות ללעוג לתיאטרון הקשיש, אלא לתת לקהל את אשר התיאטרון הקשיש אינו מסוגל או מעז לתת: מחוות החוששים את האמיתות האכזריות של הארץ וחברתה ובעיות הנוער העברי אחרי המלחמה.

מבלי ששניהם יסכימו לה, לכן הם משלימים לבסוף. מחליים טים בכל זאת לשחק יחדיו את זוג המאהבים הצעירים. יופיו של המערכון היה בזה שאין הוא לועג רק לזקנים, בעלי הרמה הגבוהה אך התפיסה הרוסית המיושנת, אלא גם לשחקנים הצעירים, הארצישראליים, חסרי התרבות.

איש לזרועות רעותה. כשניגש מיכאל אלמו לביים את המחזה, נתקל בקושי: הוא קצר מדי מכדי שימלא ערב. לפיכך חיבר מערכה שנייה, שאינה קשורה כמעט למערכה הראשונה. ביגדור נפרד ממיתה, הנוטשת ביאוושה את הבמה. לבסוף, כעבור כמה הברקות, חוזרים הם, כמובן, איש לזרועות רעותה בחסות מנהל התיאטרון, ליש.

ליקויו המרכזי של המחזה נובע מצורת כתיבתו. אין זה מחזה אחד, אלא לפחות שניים. וגם במחזה השני לא החליט המחבר סופית אם כותב הוא טרגדיה או קומדיה. למרות זאת נשאר המחזה משעשע למדי, מלא הברקות

...שעה שריש רואה עצמי בצעירותו...
קאופרטיב

יוליה נפגשת עם ביגדור...
טרגדיה

במאבק היה כתביעת שהוצא עלידי כמה צעירים בשנת יים האחרונות לפני המלחמה. הוא התקיף בלי רחמים את ה"זקנים". הוא טען שהזקנים כופים על הצעירים בכל שטחי החיים השקפת עולם גלותית, במקום להניח לצעירים לפתח את השקפת החיים שלהם, הארצישראלית. לא היה, איפוא, פלא שכתביעת לא מצא חז בעיני הזקנים, ששפכו עליו כמה עשרות קיתוני-רעל בעיתונות.

מכל הרשימות שהופיעו במאבק לא עורר אף קטע אחד אותה מידת רוגז כמו המערכון הקצר של י. אדוניקס, ילדותיות שנייה. כי ילדותיות שנייה גילה בפארוזיה חריפה את המצב השורר בתיאטרונות הוותיקים. גיבוריו היו מיתה וביגדור, זוג שחקנים זקנים. כל אחד מהם סבור כי הוא יכול עדיין לשחק תפקיד ראשי במחזה דומיאו ויוליה, אולם שכן (או בת) ווגו זקן (או זקנה) מדי, לכן קוראת מיתה לשחקן צעיר, ביגדור לשחקנית צעירה. אולם התיאטרון הוא קאופרטיב (כמו הבימה) ושום החלטה אינה יכולה להתקבל

קולנוע

העבר — יחי העתיד הוא מפגין את יכולתו המשחקית הרבה, אלא שאין עולה בידו להתגבר על החומר הקומי הדל למדי המהווה את התסריט.

העלילה נסבה על אחד גיו בלון (סקלסון), ממציא שלומיאל הבונה, בשלהי המאה הקדומה, "כרכרה ללא סוסים", או, במלה אחרת, מכונית. גיו אוהב את מכונתו, וגם את סאלי (מוניקה לאויס) בתו של בעל אורוות עשיר, הרואה בעין מאד לא יפה את הנסיונות לסלק את הסוס מעל הכבישים. גם הגורל אינו רואה בעין יפה את מעשיו של גיו, והוא נתקל בתקלות רבות עד שהוא מצליח בסופו של דבר לזכות בנצחון במרוץ המכונות ובידה של סאלי.

בגדים שקופים ביער. פנים חדשות, ומענינות ביותר, המופיעות גם ברחוב המס' תורין וגם בחלק העבר — יחי העתיד, הם אלה המקשטים את ראשה של נערה בהירת שער וצורת מותן. עלייתה המהירה של הנערה, סאלי פורסט, למרומי התהילה, לאחר שנים של סבל וחוסר-עבודה, אופינית לדרכי החיים של הוליווד.

סאלי החלה רוקדת עוד בהיותה פצועה בכיתות הנמוכות של בית-הספר העממי בסאן דיאגו (קליפורניה), עיר מולדתה. ברור היה, עוד בימים ההם שהיא תתמסר למחול כרק דנית מקצועית. מיד לאחר שסיימה את בית הספר, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה, הצטרפה ללהקות שהיו מופיעות בפני החיילים. לים. כתום המלחמה נסעה, בלוויית אמה, להוליווד כדי לנסות את מזלה אצל אולפני הסרטים. אכן, עד מהרה, משכה תמונתה, שפורסמה בשער אחד העיתונים, את עינו של איש מטרונגולדב'ן-מיייר, והיא הוחתמה על חוזה. חוזה פועט, אבל בכל זאת חוזה.

אצל מסרו הופיעה במספר סרטים מוסיקליים, כמו, למשל, מאקווקו השודד, כנערת מקהלה. היא היתה יפה, אבל גם הנערות האחרות היו יפות ואיש לא שם לב במיוחד אל סאלי. תפקידים של ממש לא ניתנו לה. כאשר הגיע קצו של החוזה, בכרו אנשי מסרו לא להדשו. סאלי נאלצה לבקש עבודה כניצבת בסרטי אולפנים אחרים. אולם גם עבודה מן הסוג הזה לא נקרתה על דרכה הכפורה.

סון; פריטי בוי (סקיפי הומייר) צעיר שונא יפאנים; פיג'ן ליין (ואלטר פאלאנס), מתאגרף לשעבר, ג'ונסון (רגינלד גרדינר), סמל טרזן.

הפלוגה נוחתת בשלום, אולם התקדמותה נעצרת עלידי גשם של פצצות ריקסה ואנדר-סון יוצא בראש פטרול שמטרתו לעזור לחי סול הסוללות היפאניות. הפטרול מבצע את המשימה בהצלחה, אולם לא בלי קרבנות כבדים.

אף-על-פי שהתסריט (מאת מייקל בלנק-פורט) איננו חזק ביותר מבחינת המבנה (ישנו שימוש מופרז בהשבות לאחור), יש בו כמה וכמה נקודות חזקות והסרט בכללו מוכיח שידו של הבמאי הותיק עודנה מוצקת ונטייה.

"בערבות הנחושות"

התקופה: מוצאי מלחמת האזרחים האמריקאית. המקום: מדינת נבאדה, בלב המערב הפרוע. אל מקום פורעניות זה, שרוחשים בו בני בלעל רבים עד כדי כך שגם השריף המקומי (מקדונאלד קאר) נמנה עליהם, מגיע סגן-אלוף דרומאי לשעבר (ריי מילאנד), כדי להגן על מהגרים מבני הדרום הנאנקים תחת עולם של יאנקים חסרי-לב.

לצדם של חסרי הלב עומדת גם הדי לאמאר, מנהלת בית-המלון-מרוי-תיאטרון המקומי. זה המצב בתחילת הסרט. לאחר סלילים מספר והתנשקויות אחדות עם מילאנד חל שינוי בעמדתה של לאמאר, היא מפנה את ערפה לידידיה הקדומים ומוסרת את לבה למילאנד. משך כל ההתפוכות הללו נסוך על פניה מועטי ההבעה של השחקנית הראשית מבט של תמהון אי-ידי, כאילו נקלעה אל הסרט מעולם אחר, אינה יודעת, במה, בכלל, דברים אמורים. לשוא היו כל נסיונותיו של הבמאי ג'ון פראו להסביר בדיאלוגים ארוכים וב תמונות מקוטעות את כל פרטי הפרטים של העלילה הבנאלית.

"חלף העבר - יחי העתיד"

רד סקלסון אינו מגיע לרמתם של הקומיקאים הגדולים ביותר של הבד, אולם לאו דווקא באשמתו. נדמה שהיה יכול להצליח בהרבה יותר אילו נית לו תחריט של ממש, שמרובות יוון הביתיות המוצלחות, בחליף

סרטים

"בת-שבע"

הרומאנים של פייר (אטלנטידה) בנואה מצטיינים בעיקר ברקע האכזזי שלהם כי דרמתיים העזה השולטת בהם. סרטו של אלכי סנדר מוגי (שביים גם את אטלנטידה, מה דורה צרפתית-גרמנית) המבוסס על הרומאן של בנואה, נאמן לשני קחי אופי אלה ביצירתו של המחבר הצרפתי.

ארבלה (דניאל דאריי), עצה בעלת עבר המבקשת את המחר בזרועותיו (כאשתו) של יורדי (ז'ורז' מרשאל), סרן לגיון הזרוע הצרפתי, מגיעה אל עיר המדבר בה חונה גדודו. מעשה שטן, באותו מקום נמצא גם סרן סומרביל (פול מריס), לשעבר מאהבה ועתה שונאה. צלע רביעית במשולש הנצחי היא אוהבתו של סומרביל (אנורה קלמון) הנמצאת גם היא באותו כפר מדברי גידה. בואה של ארבלה ממיט שונאה על כל ארבע הנפשות.

רוב רובו של הסרט מוקדש לתמונות דרמי תיות, שאינן הולמות ביותר את אמנות ה"קולנוע". למקומות אלה מתחיל השעמום להתגבש מפעם לפעם. לא כך בתמונות החזק. כאן הצליח הבמאי לקלוט את האווירה המיוחדת של עיר המדבר: תמונה וקול צורפו ביד אמן למשהו מרהיב. חבל כי שקטעים אלה מעסיקים את הבד רק חלק קטן ביותר ממשך של הסרט.

"אלה הם הבחורים"

זהו סרטו המלחמתי הרביעי של הבמאי לואיס מייסלסון. הראשון והגדול שבהם היה כמובן, במערב אין כל חדש, סרט שהיה במתכון פאציפיסטי. בסרטי האחרים, לב הארגמן, טיול תחת השמש, ועתה, באלה הם הבחורים, חזל מייסלסון להטיף לשלום, מסי תפק בהגשת תמונה אובייקטיבית של המלחמה, מראותיה ורגעיה הגדולים, אם יש כאלה.

אלה הם הבחורים הוא מעשה בפלוגת חיל-קומנדו הוותחת, בועת המלחמה באוקיינוס השקט, על חי המוחות בידי הפאנאים. מייסלסון הוא סגן אנדרסון (ריצ'רד ווידמארק), מורה לשעבר, המחזיק מעמד רק הודות ל"סמים משכרים שמספק לו סניטר הפלוגה (קרל מאלון). כן נמצאים בפלוגה: קורנרו (ריצ'רד הילסון), תלמידו לשעבר של אנדר-

אותו זמן פגשה במפיק צעיר, ג'ורג' ליי-קי, אשר הציג בלחץ תפקיד בסרט עובדתי למחצה שיצולם באחד היערות. סאלי, כמובן, שמחה על ההזדמנות, הסכימה אף להופיע בבגדים שקופים באחת מתמונות הסרט. כאשר חמו הצלומים, חזרה להוליבו, שכחה הכל אודות הסרט.

תרגיל ארוטי גלוי. בהוליווד שוב חיינו לסאלי ימים קשים. אולם המפנה בא במפתיע. ידיו יעץ לה לפנות אל אידה לופינו, שעמדה להפיק, באופן עצמאי, סרט אודות אם בלתי נשואה. היה זה תפקיד דרמטי, אולם סאלי לא היססה, פנתה אל לופינו ואמרה לה: "ראי, ייתכן שאני גבוהה מדי לתפקיד, מצאו בי פגמים. אבל אחת ברור לי: אני מסוגלת לעבוד כמו סוס".

סאלי קבלה את התפקיד, מבלי מבחן סרט. כאשר הוקרן הסרט לראשונה הופתעה הוליווד בוד כולה. הנערה שאיש לא רצה בה הוכיחה עצמה שחקנית דרמטית. מסרו החתימה את סאלי על חוזה.

בינתיים ניצל מפיק ליצקי את פרסומה של סאלי, הוציא לאור את הסרט אשר צילם ביער, הדביק לו שם מצלצל: העלמה ג'ונס הנועזת, תאר אותו כאקססזה במהדורה חד-שה. אופיו המקורי של הסרט, העובדתי למחצה, שונה לחלוטין, עזת לתרגיל ארוטי גלוי. סאלי פורסט מיהרה להביע את אי-שביעת רצונה מניצול זה של הופעתה בסרט. גם ה"אריה של מסרו עקם את חטמו בפרהסיה. אבל מתחת לחוטים העקום הסתמן חיוך של ספוק. כל העניין הועיל לפרסם את שמה של הכוכב החדש. טוב שם רע ממשחק טוב, בהוליווד לפחות.

"רחוב המסתורין"

רחוב המסתורין הוא סרט פשע, עשוי במתכונת עיר במערומיה. חציו עלילתי, חציו עובדתי, שצולם במקום הפעולה. זהו מעשה עקבנות סטודנטים ממחלקת הרפואה של מכללת הארברד העוזרים למשטרה לפתור תעלומת רצח סתומה ביותר עלידי בדיקה מדעית של עצמות הנרצח, שלושה חדשים לאחר ביצוע הפשע.

גם הצילומים וגם משחקם של השחקנים ריקרדו מונטלבן, סאלי פורסט, אלוה לנקסטר משובחים, אולם בגלל הבימוי הבלתי בטוח של ג'ון סטרגיס אין, לסרט מקצב חל לכל ארכו. פרט לפגם זה, הריהו מעניין וממתח.